Dosarul nr. 5r - 7269/2023 4-23177288-12-5r-12122023

H O T Ă R Â R E

în numele Legii

22 mai 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani)

Instanța compusă din:

Preşedintele şedinţei, judecător Tudor Stambol

Grefier Cătălina Rașcovschi

Cu participarea:

Contravenientei Ana Lazu

În lipsa:

Agentului constatator Aliona Sorochina

examinând în ședință judiciară publică, în limba de stat, contestația depusă de **Lazu Ana** (născută la *****, IDNP *****, domiciliată în *****) împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 095159 din 16.11.2023 şi deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 18 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod contravențional, -

c o n s t a t ă:

Prin decizia agentului constatator al DP „Centru" a INSP – Sorochina Aliona din 16.11.2023, Lazu Ana a fost trasă la răspundere contravențională şi sancționată conform art. 238 alin. (2) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 18 unități convenționale pentru faptul că, la data de 16.11.2023 ora 14:30 min., aflându-se în mun. Chișinău, str. Nicolae Iorga 22, a parcat automobilul de model „*****" cu n/î ***** neregulamentar pe spații verzi.

La data de 04.12.2023, Lazu Ana a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 095159 din 16.11.2023 şi deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 18 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod contravențional, solicitând anularea acestora și încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației a indicat că, în data de 16.11.2023, ora 14:30 a staționat autoturismul cu nr. de înmatriculare ***** pe strada Nicolae Iorga, mun. Chișinău. Peste jumătate de oră, s-a întors la locul staționării autoturismului, unde a constatat că doi agenți de circulație i-au interzis să se urce în autoturism și să plece, precum că

autoturismul este sigilat, obligând-o să achite serviciile evacuatorului. Autoturismul nu deranja nicidecum traficul rutier și nici nu era vreun careva indicator care să interzică staționarea autoturismelor, iar pentru ceilalți șoferi care staționaseră nu a fost chemat evacuatorul. Agentul constatator a stabilit în mod eronat faptul că la data de 16.11.2023, petenta Ana Lazu ar fi ignorat cerințele pct. 69 din Regulamentul circulației rutiere și a parcat autoturismul „neregulamentar". Menționează faptul că petenta a parcat autoturismul de model „***** *****", n/î ***** - regulamentar, nefiind admise încălcări de ordin rutier, în condițiile în care nu era amplasat nici un indicator rutier ce ar prevedea că parcarea este interzisă. La întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție din 16.11.2023, agentul constatator nu a anexat probe pertinente, utile și concludente (foto sau video) în susținerea poziției sale prin care s-ar fi probat faptul că petenta a parcat „neregulamentar" ignorând cerințele pct. 69 din Regulamentul circulației rutiere.

În ședința de judecată agentul constatator Aliona Sorochina nu s-a prezentat, fiind citat legal fapt confirmat prin dovada de expediere a citației anexată la materialele cauzei, considerente din care instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința de judecată contravenienta Lazu Ana a solicitat admiterea contestației din motivele de drept și de fapt menționate și argumentate în aceasta.

Studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată concluzionează de a admite contestația, a anula decizia de sancționare şi a înceta procesul din lipsa faptului contravenției, din următoarele considerente.

Potrivit art. 448 alin. (1) Cod contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8)*.

Termenul de depunere a contestației a fost respectat.

În ședința de judecată s-a constatat că, prin decizia agentului constatator al DP „Centru" a INSP – Sorochina Aliona din 16.11.2023, Lazu Ana a fost trasă la răspundere contravențională şi sancționată conform art. 238 alin. (2) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 18 unități convenționale pentru faptul că, la data de 16.11.2023 ora 14:30 min., aflându-se în mun. Chișinău, str. Nicolae Iorga 22, a parcat automobilul de model „*****" cu n/î ***** neregulamentar pe spații verzi.

Conform art. 7 Cod contravenţional, *persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.*

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravenţional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.*

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravențional, *probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.*

Conform art. 238 alin. (2) Cod contravenţional, *staţionarea sau parcarea în locuri interzise se sancţionează cu amendă de la 18 la 30 de unităţi convenţionale.*

În legislaţia Republicii Moldova, ca şi în cea a altor state europene, contravențiile au fost scoase de sub incidenţa legii penale şi supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravenţional, instanţa de judecată evidenţiază că sancţiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetăţenilor în vederea realizării scopului preventiv şi represiv al sancţiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravenţional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenţionate a unei alte sancţiuni contravenţionale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (*Zilibergerg împotriva Moldovei* (§ 35, din 01 februarie 2005), *Angel împotriva României* (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau *Ozturk împotriva Germaniei* (din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în faţa instanţei de judecată revine în primul rând organului constatator şi, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-şi probeze nevinovăția.

Instanţa reiterează faptul că, prezumţia de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenţie, a fost supusă atenţiei Curţii Europene a Drepturilor Omului (*cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007*), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, îşi exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenţiei în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanţiilor fundamentale, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, care protejează cetăţenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităţilor, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenţie. Reiterînd importanţa, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală”, a unei astfel de garanţii, destinată să restabilească echilibrul dintre presupuşii autori ai faptelor ilegale şi autoritățile chemate să îi urmărească şi pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 095159 din 16.11.2023, întocmit în privința lui Lazu Ana.

Instanța de judecată reține că, contravenienta Lazu Ana a fost sancționat pentru faptul că, la data de 16.11.2023 ora 14:30 min., aflându-se în mun. Chișinău, str. Nicolae Iorga 22, a parcat automobilul de model „*****” cu n/î ***** neregulamentar pe spații verzi, la materialele cauzei fiind anexat procesul-verbal cu privire la contravenție din 16.11.2023 (f. d. 15); certificat de restituire a mijlocului de transport (f. d. 16); proces-verbal de ridicare și aducere a vehiculului la parcarea specială (f. d. 17).

La materialele cauzei nu au fost anexate careva probe, simpla indicare a faptelor date în procesul-verbal cu privire la contravenție, nu poate constitui temei de sancționare a persoanei, ori potrivit prevederilor art. 425 alin. (2) Cod contravențional, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

În aceiași ordine de idei instanța reține că, organul care a aplicat sancțiunea administrează orice alte probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului - verbal. Astfel, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului – neconfirmate prin alte mijloace de probă – pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo*.

Astfel, instanța remarcă că vinovăția este unul din elementele constitutive a unei contravenții, care urmează a fi dovedită de agentul constatator, ori conform art. 7 Cod Contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod. Tot în acest context, potrivit art. 375 Cod Contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat sa dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Instanța de judecată reține că, în cauză nu s-au adus probe convingătoare că contravenientul Lazu Ana, la data de 16.11.2023 ora 14:30 min., aflându-se în mun. Chișinău, str. Nicolae Iorga 22, a parcat automobilul de model „*****” cu n/î ***** neregulamentar pe spații verzi.

Conform jurisprudenţei CEDO în cauza Anghel vs Romania, Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este o prezumţie lipsită de rezonabilitate şi poziționează contravenientul într-o situație dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalității părților şi a armelor în proces.

Drept consecinţă, prezumţia de nevinovăție prevăzută de art. 6 par. 2 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, este aplicabilă şi în cazul faptelor sancționate contravențional în dreptul intern şi atrage răsturnarea sarcinii probei în cazul litigiilor contravenționale. În aceste condiții, persoana sancționată contravențional nu trebuie să facă proba nevinovăției sale, ci autoritatea din care face parte agentul constatator are obligația de a proba existența faptei, identitatea persoanei care a săvârşit-o şi nevinovăția acesteia.

Conform art. 21 din Constituţie, *orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.*

Conform art. 7 Cod contravenţional, *persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravențional.

Astfel, Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

În ceea ce privește legalitatea procesului-verbal, instanța constată că procesul-verbal cu privire la contravenție este încheiat cu respectarea dispozițiilor legale, acesta cuprinzând mențiunile obligatorii prevăzute de legea contravențională sub sancțiunea nulității absolute şi nefiind afectat de alte vicii de natură să ducă la anularea sa.

Astfel, din motiv că agentul constatator nu a prezentat probe în confirmarea vinovăției contravenientului, unica probă prezentată instanței fiind procesul-verbal cu privire la contravenție, iar potrivit constatărilor CEDO în cauza Anghel contra României – prezumția de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este lipsită de rezonabilitate şi plasează contravenientul într-o situaţie defavorabilă în comparație cu agentul statului, instanța concluzionează de înceta procesul contravențional, constatând lipsa în acțiunile contestatorului a faptului contravenției.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional, *procesul contravenţional pornit încetează dacă nu există faptul contravenţiei.*

Conform art. 461 Cod contravenţional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.*

În circumstanțele de fapt și de drept enunțate, instanţa v-a admite contestația lui Lazu Ana împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție intentat de către agentul constatator Sorochina Aliona, v-a înceta procesul din lipsa faptului contravenției.

În conformitate cu art. 461, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ş t e:

Admite contestația înaintată de ***Lazu Ana.***

Încetează procesul contravențional privind acuzarea lui ***Lazu Ana*** de comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod contravențional, din motivul lipsei faptului contravenției.

Hotărârea cu drept de recurs, la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
judecător /semnătura/ Tudor Stambol